

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 3. Desumpta ex cap. 15. & 16. lib. 2. Paralip. in quibus describitur Populi devotio, Simulachrum Priapi comburentis. Asæ impoënitentis fiducia in medicis posita, & non in Deo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

Chrysoft. super Matth. cap. 18. *nihil potentius homine orante.* Agesippus lib. 5. cap. 16. narrat: Ezechiam Regem ingenti hostium exercitu circumdatum, non verba verbis, nec arma armis conferenda credidisse: sed inductum esse cilicium, texisse caput, cinere pro galea usum, pro jaculis intorlisse orationem. Citati authoris verba sunt; *ascendit oratio, descendit Angelus, casu per noctem Assyriorum 185. millia. Cadavera numeravimus, percussorem non vidimus.* S. Jacobus Nisibensis Episcopus, ut vidit, civitatem suam creditam tutelam, à ferocibus hostium turmis quaqua-versum cingi, & extremum ei excidium parari, non tela in obsidentium cohortes, sed preces in Cælum misit: quò factum, derepentè publicum & ciniphum agmina in ferreos eorum cuneos invecata esse, quibus territi, fugam ocius capessabant. O Christiane! quot sunt, qui diu noctuque te impetunt? quot membra, tot hostes numeras, quot appetitus & passiones tot inimicos, ad quam ergo armaturam aliam in tui tutelam confugies, nisi ad fervidas preces?

Doctrina 3.

Desumpta ex cap. 15. & 16. lib. 2. Paralip. in quibus describitur Populi devotio, Simulachrum Priapi comburentis. Ase impænitentis fiducia in medicis posita, & non in Deo.

N.338. Considera 1. **P**ulchram & utilem in hoc latere Doctrinam moralem; quòd venerum Priapi simulachrum in frustra comminutum, combustumque sit in torrente Cedron teste S. Scripturâ cap. 15. nomine torrentis hujus, de quo Vates regius Psal. 109. cantat: *de torrente in via bibet, propterea exaltabit caput.* Amarissima Christi Passio designatur, dum asserit Evangelista Joannes c. 18. *egressus est cum discipulis trans torrentem Cedron, initium positurus Passioni suæ, cui tanquam torrenti per fervidas meditationes immersa, extingueretur omnis veneræ voluptatis flamma.* Ad hunc torrentem se contulit S. August. asserens de se in manuali c. 22. *cùm me pulsat aliqua turpis cogitatio, recurro ad vulnera Christi. Cùm me premit caro, recordatione vulnerum Domini refurgo. Cùm Diabolus mihi parat insidias, fugio ad viscera Misericordiæ Domini mei, & recedit à me. Si ardor libidinis moveat membra mea, recordatione vulnerum Domini nostri filii extinguitur.* Crediderim; eandem Augustino fuisse mentem
inter

inter carnis incendia, qualem habuit olim Ægyptius Joseph, qui fortissimos, impudicæ Dominæ assultus his excussit verbis: Genes. 39. dicens illi: ecce Dominus meus, omnibus mihi traditis, ignorat: quid habeat in Domo sua: nec quidquam est quod non in mea sit potestate, vel non tradiderit mihi præter te, quæ uxor ejus es. Quomodo ergo possum hoc malum facere? & peccare in Deum meum? non disparibus inquam verbis credo, Augustinum fuisse usum, ad retundendos veneris assultus dicentem: ecce Dominus meus omnia mihi tradidit, inò tradidit semetipsum: quomodo ergo possum hoc malum facere, & peccare in Deum meum? captus est ille amore mei, & ego capiar amore meretricis lascivæ? ille pro me vulneratus est, & ego obscœnis voluptatibus cum illius gravissima offensa inserviam? ille non habuit, ubi coronatum caput reclinaret: & ego reclinem caput meum rosæ cinctum Samsonis ad instar in protervæ Dalilæ sinu? quomodo possum hoc malum facere, & peccare in Deum meum? non erat ille mihi obstrictus, & tamen redemit me: ego me illi obstrictum profiteor, & offendam illum? debebat mihi flagella, crucem & mortem, quæ tamen omnia pro me lubens subiit: hinc debeo illi, quidquid possum obsequii & rependam summas injurias? quomodo possum hoc malum facere? &c. Oseas Propheta obscœnæ amatricis concupiscentias ita describit c. 2. *vadam post amatores meos &c.* At quò tandem modò putas, hanc amanti amentiam, & æstuantem à libidine impetum esse repressum? en! respondet S. Textus: *propter hoc ego sepiam viam tuam spinis, & sepiam eam macerica, & semitas suas non inveniet.* Quænam verò spinæ, nisi illæ, quæ Sacratissimam Christi frontem transfixere, ab Osea tot abinde sæculis jam prævisæ? quis ergo cum Augustinò non dicat: *nullum tam potens esse tam efficax contra ardorem libidinis medicamentum, quàm mortem Redemptoris.* Manu. c. 23. quare etiam inter septem hebdomadæ dies sextum videretur Christus ele-gisse, ut die illò, veneri ab antiquis dicatò patiens, fortius venerem impugnaret, à fidelibus in mente volutatus. Hinc Christiane Lector projice te in torrentem Passionis Dominicæ, & extinctò libidinis igne exardescet in te ignis divini amoris. Quotiescunque turpis cogitatio tuam subit mentem, dic ociùs: quomodo possum peccare in Deum meum, amore mei tam amara passum?

Considera 2. Ex sexcentis peccatoribus vix unum reperiri, de quo N. 339. non idem verificandum, quod S. Scriptura testatur de Afa c. 16. dicens; *Nec in infirmitate sua quasi vit Dominum &c.* naturale enim est, ut ait S. Ber-

S. Bernardinus tom. 1. ferm. 13. art. 3. c. 2. & experientia hoc clarè ostendit: quod ea, quæ versantur in mente viventis versantur etiam communiter in mente morientis, dilexit in vita sua gloriam & honores, fastum & pompam &c. iisdem quoque in morte affectus erit. Evangelicus ille Dives eadem nocte, quâ in ultimum somnum oculos debebat claudere, non alias mente versabat cogitationes, quàm istas Lucæ 12. *Anima mea habes multa bona, reposita in annos plurimos, requiesce, comede, bibe, epulare.* Aptissimè comparatur tempus mortis somno: ut enim in somno occurrunt species de rebus per diem in mente agitatis; ita in morte objici plerumque solent gesta per vitam. Quare avarus ille, qui teste Josephô Mansiô in maxima annonæ penuriâ Arimini noluit triticum suum vendere, donec ejus pretium summè accrevisset: postquam audiit, advenisse peregrinas naves, quæ illud duobûs solidis & mediô expenderent venale, in rabiem puniente Deô actus, has in voces erupit: *duo solidi cum dimidio!* quæ verba longiorî tempore repetens, cum illis effudit animam. Talia benè ponderans Christiane Lector morem habe monitis Eccles. cap. 5. dicentis: *Non tardes converti ad Dominum, & ne differas de die in diem &c.* Sera parsimonia in fundo est. Quæ homo semina-verit per vitam, in morte metet. Si tuo in pomario staret arbor, per integros viginti aut triginta annos nullis fecunda fructibûs, nisi merè sylvestribûs, crederesne: illam tunc nobiles fructus producturam, cum de ea cogitares, securi scindenda? quomodo igitur præsumes: paucis diebûs, quas forsan in infirmitate tua vives, te dignos pœnitentiæ fructus pariturum, qui viginti aut plures annos inter mera vitia transegisti? repones forsan: non paucos peccatores tranquillè mori. Ah! tranquillitas ista pejor est omnî tempestate: tam placida enim mors nasci non potest aliundè, quàm ex præsentia Dæmonum, tentationum suarum impetu etiam ipsam fidem eripientium. Arida & nigrescente linguâ si æger non quæritur sitim, signum præsentis delirii præbet. Haud secus peccator moribundus, qui eò devenerit, ut nihil videatur formidinis pati, ipsô factô indicat: quòd Atheistarum deliriô captus, nec Deum, nec Infernum, nec Paradisum agnoscat. Ad hæc quis persuadeat sibi: Dæmonem tunc temporis adeò quietum fore, nisi prædam jam quasi intra suas fauces hærentem haberet? canis si coturnicem stiterit, etiam subsistit, non latrans, nec se movens: hæc verò ipsa quies certum venatori dat indicium volucrem jamjam esse deprehensam. Ita peccatoris, sine ullo timore morientis status signum

signum est: illius animam jam certâ quasi spe à Dæmone captam esse. Quare refutatâ hâc futili objectione, argumentum Eccles. tibi iterum propono: *non tardes converti &c.* ne vanâ fiduciâ cum Asa delusus, pereas.

FASCICULUS LI.

Doctrinarum Moralium & Asceticarum,

Doctrina I.

Desumpta ex cap. 19. & 22. lib. Paralip. in quibus describitur reformatio Levitarum & Judicum, facta à Josaphat. Impii Ochozia misericordia exhibita Joram agrotanti, invisendô eum &c.

Considera I. **Q**Uàm salubrem & summè necessariam Superioribus Judices agentibus, proponat Doctrinam Rex Josaphat, dum cap. 19. asserit de S. Scriptura: *Præcipiens Judicibus, videte ait: quid faciatis? hoc est Lyrano teste: ne precipitanter, sed cum magna deliberatione sententiam feratis.* Quare non absque notamine Matthæi 5. dicitur: Christum Dominum *sedisse*, ut teste Abulensi signaretur hâc sessione maturitas Judicii; quam exigunt Jura dum volunt, sententias nonnisi à sedentibus ferri. Nautæ Jonam in mare jactaturi, etsi jam haberent fatentem reum, & petentem: ut mitteretur in mare; manus tamen ab illo retraxere, antequam sollicitâ, & scrupulosâ indagine quæssissent: *quid fecisti?* imò jam cognitâ ab eo gravis inobedienciæ causâ, adhuc morabantur, secundam movendô quæstionem v. 11. cap. 1. *Quid faciemus tibi?* tunc demum spumantibus cum procellis ad certum vitæ periculum committunt. Hic Jonas tertiâ die ex faucibus balenæ ejectus, typus est Christi, quem ea de causa scimus, à Judicibus Hebræis & Pilato damnatum injustè; quòd nimis præcipitanter in illo Judicio res acta sit, invidiâ sententiam urgente. Aderant tot clarissima Innocentiæ testimonia, sed his omnibûs nullatenus auditis, cæcô impetu & furore conclusum est ocium: